



JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget  
Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget  
Christiansborg  
1240 København K

Dato: 9. juni 2016  
Kontor: Stats- og Menneskeret  
Sagsbeh: Rasmus Krogh Pedersen  
Sagsnr.: 2016-0032/38-0115  
Dok.: 1962417

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 622 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg har stillet til justitsministeren den 18. maj 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Søren Pind

/

Thomas Klyver

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

Telefon 7226 8400  
Telefax 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

**Spørgsmål nr. 622 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg:**

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 13. maj 2016 om opfølgning på TV 2s programserie ”Moskeerne bag sløret” redegøre for, hvordan kriminalisering af en ytring, der fremsættes af en religiøs forkynder, som ikke kriminaliseres, hvis den fremsættes af en person, der ikke er religiøs forkynder, f.eks. en debattør, en politiker eller andet, er i overensstemmelse med almindelige lighedsprincipper?”

**Svar:**

1. Der blev den 31. maj 2016 indgået en politisk aftale mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om initiativer rettet mod religiøse forkyndere, som søger at undergrave danske love og værdier og understøtte parallelle retsopfattelser.

Aftalen indeholder bl.a. et initiativ om at kriminalisere udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring. Socialistisk Folkeparti har tilsluttet sig denne del af aftalen.

Initiativet indebærer, at det fremover bliver strafbart som led i religiøs oplæring udtrykkeligt at billige terror, drab, voldtægt, voldshandlinger, incest, pædofili, frihedsberøvelse, tvang og flerkoneri. Det gælder, uanset om ytringerne er fremsat i private eller offentlige sammenhænge.

Omfattet af kriminaliseringen er både religiøse forkynderes virksomhed og aktivitet udøvet af andre, der i situationen ytrer sig som led i religiøs oplæring.

Kriminalisering af udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring er et nyt tiltag i dansk sammenhæng. Aftaleparterne er derfor enige om, at anvendelsen af bestemmelsen skal følges løbende, og at det efter et passende tidsrum også overvejes, om der fortsat er brug for bestemmelsen. Aftalen indebærer således, at lovforslaget undergives lovovervågning, så Folketinget løbende kan følge med i bestemmelsens anvendelse, og at der senest i folketingsåret 2021-22 skal fremsættes et lovforslag om revision af loven (revisionsklausul), så Folketinget kan tage stilling til, om der fortsat er brug for kriminaliseringen.

2. Det er regeringens opfattelse, at initiativerne i den politiske aftale er i overensstemmelse med grundloven og Danmarks internationale forpligtel-

ser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Det gælder også initiativet om at kriminalisere udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring, der navnlig skal vurderes i forhold til forbuddet mod diskrimination i grundlovens § 70, artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og artikel 26 i FN's konvention om borgerlige og civile rettigheder.

### 3. Grundlovens § 70 har følgende ordlyd:

”Ingen kan på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt”

Bestemmelsen indebærer et forbud mod diskrimination med bl.a. trosbekendelse som kriterium, for så vidt angår adgangen til nydelse af borgerlige eller politiske rettigheder. Udtrykket ”rettigheder” skal ikke forstås snævert, men må betegne enhver fordelagtig retsposition.

Bestemmelsen forbyder imidlertid alene diskrimination på baggrund af en *bestemt* trosbekendelse.

Det indebærer, at det omtalte initiativ, der skal gælde for alle, som udtrykkeligt billiger visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring, ikke rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 70.

4. EMRK artikel 14 indeholder et diskriminationsforbud, hvorefter nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Anvendelsesområdet for EMRK artikel 14 er begrænset derved, at bestemmelsen er accessorisk til konventionens øvrige bestemmelser. Det betyder, at bestemmelsen kun kan anvendes sammen med én eller flere af disse bestemmelser. Heri ligger ikke et krav om, at en sådan rettighed skal være krænket, men derimod alene et krav om, at den foreliggende situation skal ligge inden for rettighedens anvendelsesområde (”ambit”).

Hvis den foreliggende situation ligger inden for en anden bestemmelses anvendelsesområde (f.eks. artikel 9 om religionsfriheden), indeholder artikel 14 et forbud mod usaglig forskelsbehandling.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis indebærer dette, at personer i sammenlignelige situationer som udgangspunkt skal behandles ens, og at forskelsbehandling kun er berettiget, hvis den har et legitimt formål og samtidig står i et rimeligt forhold til dette formål.

**5.** Efter artikel 26 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder gælder desuden et diskriminationsforbud, der har følgende ordlyd:

”Alle mennesker er lige for loven og er berettigede til lovens ligelige beskyttelse uden nogen forskelsbehandling. I denne henseende skal loven forbyde enhver forskelsbehandling og sikre alle ligelig og effektiv beskyttelse imod forskelsbehandling af nogen grund, herunder race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.”

Bestemmelsen indeholder et generelt diskriminationsforbud, som – i modsætning til EMRK artikel 14 – kan anvendes uafhængigt af konventionens øvrige rettigheder. Enhver forskelsbehandling i lovgivningen er således omfattet af bestemmelsen.

Det følger af praksis fra FN's Menneskerettighedskomité, at der ikke vil være tale om diskrimination i strid med artikel 26, hvis kriterierne for forskelsbehandlingen er objektive og rimelige, og hvis formålet med forskelsbehandlingen er berettiget i henhold til konventionen, jf. f.eks. komitéens udtalelse af 27. juli 2009 i sagen *Rosalind Williams Lecraft mod Spanien*.

**6.** Justitsministeriet finder, at initiativet om at kriminalisere udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring, der afgrænses til alene at gælde udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring, ikke er udtryk for forskelsbehandling af sammenlignelige grupper.

Personer, der foretager religiøs oplæring, kan således ikke sammenlignes med f.eks. politikere eller debattører, idet religiøse forkyndere mv. har en særlig position i forhold til at kunne påvirke deres menighed mv.

Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at det er muligt at indføre en særlig ordning, der alene gælder for religiøs oplæring, inden for rammerne af EMRK artikel 14 og artikel 26 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder.